

7. SINIF DIN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · PUANLAMA ANAHTARI

Senaryo 2 · Kitapçık A · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

1. DKAB.7.1.1 · Melekleri sınıflandırabilme · kolay

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Vahiy getireni Cebrail, tabiat olaylarıyla görevliyi Mikâil olarak yazar.	3
a)	Sur'a üfleyeni İsrail, can alanı Azrail olarak yazar.	3
b)	Ölçütün meleklerin görevleri olduğunu belirtir.	2
b)	Görevine göre başka bir melek grubunu doğru yazar (ör. Kirâmen kâtibîn: amelleri yazar; hafaza melekleri: insanı korur; Münker-Nekir: kabirde sorgular).	2

a) Örnek cevap: Vahiy getiren: Cebrail; tabiat olayları: Mikâil; Sur'a üfleyen: İsrail; can alan: Azrail.

b) Örnek cevap: Görevlerine göre gruplandırılmıştır. Kirâmen kâtibîn melekleri insanların yaptıklarını yazar.

Sık hatalar: Mikâil ile İsrail'in görevlerini karıştırmak; Ölçütü yazmadan yalnızca melek adı eklemek

2. DKAB.7.1.2 · Ahiret hayatının aşamalarını çözümleyebilme · kolay

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	I için ba's (yeniden diriliş) yazar.	3
a)	II için haşr (toplanma) yazar.	3
b)	Ba's'ı ölmüş bütün insanların yeniden diriltilmesi olarak açıklar.	2
b)	Haşr'ı diriltilecek insanların hesap için bir araya toplanması olarak açıklar.	2

a) Örnek cevap: I: Ba's (yeniden diriliş), II: Haşr (toplanma)

b) Örnek cevap: Ba's: Kıyametten sonra ölmüş bütün insanların Allah tarafından yeniden diriltilmesidir. Haşr: Diriltilecek insanların hesap vermek üzere bir araya toplanmasıdır.

Sık hatalar: Ba's ile haşrın sırasını karıştırmak; Aşamaların adlarını yazıp ne olduğunu açıklamamak

3. DKAB.7.1.2 · Ahiret hayatının aşamalarını çözümleyebilme · zor

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Hesap ve mizanda da mahkemede gibi yapılanların ortaya konup değerlendirildiğini belirtir.	4
a)	Her ikisinde de bir karar/karşılık verildiğini belirtir.	4
b)	Ahirette "zerre kadar" iyiliğin ve kötülüğün bile hesaba katılacağını ayete dayanarak belirtir.	4
b)	Ahirette hiç kimseye haksızlık yapılmayacağını, yargılamanın Allah'ın mutlak adaletiyle olacağını belirtir.	4
b)	Dünyadaki mahkemelerin yanılabileceğini, delil bulunamayan ya da gizli kalan işleri bilemeyebileceğini belirterek farkı gerekçelendirir.	4

a) Örnek cevap: Mahkemede yapılan işler delilleriyle ortaya konur ve bir karar verilir. Hesap ve mizanda da insanın dünyada yaptıkları ortaya konur, tartılır ve karşılığı verilir. Bu yönüyle benzetme uygundur.

b) Örnek cevap: Dünyadaki mahkemeler yanılabılır; delil bulunamayan ya da gizli kalan işleri bilemeyebilir. Ahirette ise Allah her şeyi bilir; ayetlere göre zerre kadar iyilik ya da kötülük bile karşılıksız kalmaz ve kimseye zerre kadar zulmedilmez. Bu yüzden ahiretteki yargılama mutlak adaletle olur.

Sık hatalar: Yalnızca benzerlikleri yazıp farkları göstermemek; Farkları ayetlerle desteklememek

4. DKAB.7.1.3 · Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme · kolay

10 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Meriç'in her davranışının kaydedildiğini düşünerek kopya çekmekten vazgeçtiğini belirtir.	4
a)	Bunu kimse görmese de sorumluluk duyma/öz denetimle ilişkilendirir.	3
b)	Okul hayatından inançla ilişkili uygun bir örnek yazar (ör. bulduğu parayı sahibine vermek, nöbetini kimse denetlemese de yapmak).	3

a) Örnek cevap: Meriç, öğretmen görmese bile yaptıklarının melekler tarafından kaydedildiğini düşündüğü için kopya çekmedi. Bu inanç ona kimse görmese de doğru davranma bilinci kazandırdı.

b) Örnek cevap: Kimse denetlemese de sınıf nöbetini aksatmadan yapmak.

Sık hatalar: İnancı yazıp davranışa etkisini açıklamamak; Okul hayatıyla ilgisiz ya da inançla bağlantısız örnek vermek

5. DKAB.7.1.3 · Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	En küçük iyiliğin bile karşılıksız kalmayacağını belirtir.	4
a)	Bunun Elif'i küçük iyilikleri sürdürmeye yönelttiğini/motive ettiğini açıklar.	4
b)	En küçük kötülüğün bile hesabının sorulacağını belirtir.	4
b)	Bunun kişiyi küçük yanlışları önemsiz görmekten alıkoyup daha dikkatli davranmaya yönelteceğini açıklar.	3

a) Örnek cevap: Ayet, zerre kadar iyiliğin bile karşılıksız kalmayacağını bildiriyor. Bu yüzden Elif, bir kuşa su koymak ya da yaşlı komşusunun poşetini taşımak gibi küçük iyilikleri boşuna yapmadığını bilir ve sürdürmeye istekli olur.

b) Örnek cevap: Ayet, zerre kadar kötülüğün bile karşılığının görüleceğini bildiriyor. Buna inanan kişi "küçük" dediği yanlışları da önemser; örneğin kantinde fazla verilen para üstünü geri verir. Böylece küçük yanlışların büyük alışkanlıklara dönüşmesinin önüne geçer.

Sık hatalar: Ayetin yalnızca iyilik ya da yalnızca kötülük yönünü ele almak; Analizi somut bir davranışa bağlamamak

6. DKAB.7.1.4 · Nâs suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	İçinden geçen "kimse fark etmez" düşüncesini surede geçen vesveseyle ilişkilendirir.	4
a)	Vesvesenin insanı sinsice kötülüğe yönelttiğini belirtir.	4
b)	Allah'a sığınmanın Ömer'e kötü düşünceye karşı güç ve kararlılık vereceğini belirtir.	4
b)	Ömer'in yapabileceği uygun bir davranış yazar (ör. parayı geri vermek, düşünceyi hemen uzaklaştırmak, güvendiği birine danışmak).	3

a) Örnek cevap: Ömer'in içinden geçen "Kimse fark etmez, parayı al." düşüncesi surede sözü edilen vesvesedir. Vesvese, insanı sinsice kötülüğe yöneltir.

b) Örnek cevap: Sureyi okuyup insanların Rabbine sığınmak, Ömer'e kötü düşünceye karşı direnme gücü ve kararlılık verir. Ömer ayrıca fazla parayı hemen kasiyere geri vermeli ve bu düşünceyi tekrar aklına getirmemelidir.

Sık hatalar: Vesveseyi dışarıdan gelen bir söz olarak düşünmek; Sığınmayı tek başına yeterli görüp davranışa yer vermemek

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Birinci değeri belirler (ör. eşitlik, kardeşlik, sabır, kendini kontrol etme) ve dedenin sözlerindeki bir ayrıntıyla gerekçelendirir.	7
a)	İkinci değeri belirler ve dedenin sözlerindeki bir ayrıntıyla gerekçelendirir.	7
b)	Kalabalık ve yorgunluk içinde kavga etmemenin sabır ve öfkeyi kontrol etmeyi gerektirdiğini belirtir.	3
b)	Bunun barış, kardeşlik ya da kendini kontrol etme değeriyle ilişkisini açıklar.	3

a) Örnek cevap: Eşitlik: Dede, herkesin aynı sade ihram örtüsünü giydiğini, zenginle fakirin ayırt edilemediğini anlatıyor. Kardeşlik: Farklı ülkelerden, farklı dilleri konuşan insanların aynı yerde birlikte ibadet ettiğini, birbirine yardım ettiğini söylüyor.

b) Örnek cevap: Hacda milyonlarca insan aynı yerde, sıcakta ve kalabalıkta bulunur. Ayet bu ortamda kavga etmeyi yasaklar; bu da kişinin sabırlı olmasını, öfkesini kontrol etmesini gerektirir. Böylece hac, insanlar arasında barışı ve kardeşliği güçlendirir.

Sık hatalar: Değeri belirleyip dedenin sözleriyle gerekçelendirmemek; Ayetteki ifadeyi değerlerle ilişkilendirmeden tekrar etmek